

Laboratorium 5 (Programowanie 2 – 410-KS1-2PRO3)

Kierunek kognitywistyka i komunikacja

Funkcje rekurencyjne.

Listy składane (ang. *list comprehension*).

Obsługa wyjątków.

Funkcje rekurencyjne

1. Rozważmy trzy następujące przykładowe kody funkcji wyznaczające sumę kolejnych liczb naturalnych:

```
def sum(n):
    total = 0
    for index in range(n+1):
        total += index

    return total
```

```
def sum(n):
    if n > 0:
        return n + sum(n-1)
    return 0
```

```
def sum(n):
    return n + sum(n-1) if n > 0 else 0
```

Omów różnice. Zwróć uwagę na rekursję w definicjach drugiej i trzeciej oraz na operator trójargumentowy (ang. *ternary operator*) w definicji ostatniej.

2. Napisz funkcję (nazwa funkcji *silnia*), która będzie wyznaczała iloczyn kolejnych liczb naturalnych od 1 do zadanej liczby, przy czym dla zera funkcja ma zwracać 1. Rozwiąż zadanie korzystając z pętli oraz z funkcji rekurencyjnej.
3. Napisz funkcję rekurencyjną, która będzie wyznaczał n -ty wyraz ciągu Fibonacciego tzn. ciągu, którego dwa pierwsze wyraz są równe odpowiednio 0 i 1, a każdy kolejny jest sumą dwóch go bezpośrednio poprzedzających.

Listy składane.

1. Przeanalizuj następujące kody tworzące listę liczb parzystych z zakresu od 1 do 10. Wyświetl na konsoli wyniki ich działania.

```
liczby = []
for i in range(1,10):
    liczby.append(i)
```

oraz

```
liczby = [i for i in range(1, 10)]
```

2. Napisz funkcję, która poprosi użytkownika o podanie liczby całkowitej dodatniej, a następnie w wypisze na konsoli liczby będące kolejnymi potęgami liczby 2 z zakresu od 1 do liczby podanej przez użytkownika. Wykorzystaj raz pętlę, a raz listy składane.
3. Przeanalizuj następujące kody tworzące listę liczb parzystych z zakresu od 1 do 10. Wyświetl na konsoli wyniki ich działania.

```
liczby = []
for i in range(1,10):
```

```
if i % 2 == 0:
    liczby.append(i)
```

oraz

```
liczby = [i for i in range(1, 10) if i % 2 == 0]
```

4. Korzystając z poprzedniego przykładu napisz funkcję, która poprosi użytkownika o podanie liczby całkowitej dodatniej, a następnie wypisze na konsoli liczby nieparzyste z zakresu od 1 do liczby podanej przez użytkownika. Wykorzystaj raz pętlę, a raz listy składane.
5. Napisz funkcję, która poprosi użytkownika o podanie liczby całkowitej dodatniej, a następnie wypisze na konsoli liczby będące kolejnymi kwadratami liczb parzystych (nieparzystych) z zakresu od 1 do liczby podanej przez użytkownika. Wykorzystaj raz pętlę, a raz listy składane.
6. Przeanalizuj następujący kod

```
[z**2 if z % 2 == 0 or z % 3 == 0 else z**3 for z in range(1,10)]
```

Zapisz jego odpowiednik przy użyciu pętli. Zbuduj podobny do niego przykład. Konstruując go użyj pętli i listy składanej.

Obsługa wyjątków.

1. Hierarchia wyjątków (Python 3.9 <https://docs.python.org/3.9/library/exceptions.html>)¹:

```
BaseException
+-- SystemExit
+-- KeyboardInterrupt
+-- GeneratorExit
+-- Exception
  +-- StopIteration
  +-- StopAsyncIteration
  +-- ArithmeticError
  | +-- FloatingPointError
  | +-- OverflowError
  | +-- ZeroDivisionError
  +-- AssertionError
  +-- AttributeError
  +-- BufferError
  +-- EOFError
  +-- ImportError
  | +-- ModuleNotFoundError
  +-- LookupError
  | +-- IndexError
  | +-- KeyError
  +-- MemoryError
  +-- NameError
  | +-- UnboundLocalError
  +-- OSError
  | +-- BlockingIOError
  | +-- ChildProcessError
  | +-- ConnectionError
  | | +-- BrokenPipeError
  | | +-- ConnectionAbortedError
  | | +-- ConnectionRefusedError
  | | +-- ConnectionResetError
  | +-- FileExistsError
  | +-- FileNotFoundError
  | +-- InterruptedError
  | +-- IsADirectoryError
  | +-- NotADirectoryError
  | +-- PermissionError
  | +-- ProcessLookupError
  | +-- TimeoutError
  +-- ReferenceError
```

¹ Hierarchia wyjątków może być inna dla innych wersji Pythona.

```

+-- RuntimeError
| +-- NotImplementedError
| +-- RecursionError
+-- SyntaxError
| +-- IndentationError
|   +-- TabError
+-- SystemError
+-- TypeError
+-- ValueError
| +-- UnicodeError
|   +-- UnicodeDecodeError
|   +-- UnicodeEncodeError
|   +-- UnicodeTranslateError
+-- Warning
   +-- DeprecationWarning
   +-- PendingDeprecationWarning
   +-- RuntimeWarning
   +-- SyntaxWarning
   +-- UserWarning
   +-- FutureWarning
   +-- ImportWarning
   +-- UnicodeWarning
   +-- BytesWarning
   +-- EncodingWarning
   +-- ResourceWarning

```

Najczęstsze rodzaje błędów:

- **ArithmeticError:** Klasa bazowa wyjątków wbudowanych wywoływanych w przypadku wystąpienia różnych błędów arytmetycznych: *OverflowError*, *ZeroDivisionError*, *FloatingPointError*
- **LookupError:** Klasa bazowa wyjątków wywoływanych w przypadku użycia niewłaściwego klucza lub indeksu dla uzyskania dostępu do elementów sekwencji: *IndexError*, *KeyError*
- **EOFError:** Wywoływany w przypadku, gdy jedna z funkcji wbudowanych *input()* lub *raw_input()* osiągnie koniec pliku (*EOF*).
- **FloatingPointError:** Wywoływany w przypadku błędu operacji zmiennoprzecinkowej.
- **IOError:** Wywoływany w przypadku wystąpienia błędu operacji wejścia/wyjścia instrukcji *print*, funkcji wbudowanej *open()* czy też metod obiektów plikowych.
- **ImportError:** Wywoływany w przypadku wystąpienia błędu instrukcji *import*.
- **IndexError:** Wywoływany w przypadku użycia indeksu spoza zasięgu.
- **KeyError:** Wywoływany w przypadku nie wystąpienia klucza.
- **MemoryError:** Wywoływany w przypadku wyczerpania się pamięci operacji.
- **NameError:** Wywoływany w przypadku nieodnalezienia lokalnej lub globalnej nazwy.
- **OverflowError:** Wywoływany w przypadku wystąpienia wyniku operacji arytmetycznej, który jest zbyt duży aby mógł być reprezentowany.
- **SyntaxError:** Wywoływany w sytuacji, gdy parser napotka błąd składniowy.
- **TypeError:** Wywoływany w sytuacji wykonania operacji wbudowanej na obiekcie niewłaściwego typu.
- **ValueError:** Wywoływany w przypadku wywołania operacji z argumentem właściwego typu, lecz o nieprawidłowej wartości.
- **ZeroDivisionError:** Wywoływany w przypadku, gdy drugi argument operacji dzielenia lub reszty z dzielenia (modulo) jest równy zero.

2. Nie wykonując kodu dopasuj następujące wyjątki

ValueError
NameError
SyntaxError
KeyError
ZeroDivisionError
OverflowError

do następujących sytuacji (każdy fragment jest pełnym dostępnym kodem):

```
x * 3
```

```
x = 12  
y = 12-24  
x/(x+y)
```

```
x = 41  
y = 123456789.12  
x**y
```

```
sloownik = {'pies': "Fafik",  
            'kot': "Bogdan",  
            'mysz': "Konrad"}  
print(sloownik["Bogdan"])
```

3. **Przeanalizuj następujący kod (wychwytywanie wyjątków):**

```
liczba = input("Podaj dowolną liczbę całkowitą:\n")  
try:  
    x = int(liczba)  
    y = 10 / x  
except ZeroDivisionError:  
    print("Nie dzielimy przez 0!")  
except:  
    print("Podano niewłaściwą wartość")  
else:  
    print(y)  
finally:  
    print("Zrobione!")
```

Zastanów się czy ważna jest kolejność podawania wyjątków. Napisz kod z wyjątkami wstawiając po pierwszym *except Exception*.

4. **Przeanalizuj następujący kod (zgłaszanie wyjątków):**

```
import math  
  
anumber = int(input('Podaj liczbę całkowitą:\n'))  
  
if anumber < 0:  
    raise RuntimeError('Nie możesz podawać liczb ujemnych!')  
else:  
    print(math.sqrt(anumber))
```

Napisz podobny kod.